

Reactie op de voorgelegde wijziging arbobesluit m.b.t. ATEX

Betreft onderdeel L, artikel 3.5.e, onderdeel e:

De conclusie van het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) dat nut en noodzaak van de maatregelen in de Nota van Toelichting toereikend zijn gemotiveerd is gezien de reacties uit ATEX153-plichtige ondernemingen onjuist.

Ook de conclusie in het Integraal Afwegingskader (IAK) dat de wijziging van de huidige tekst “geen andere eisen” in art 3.5.e, naar “geen aanvullende eisen” een verduidelijking is, is gezien de reacties voorbarig.

Op zich kan “andere eisen” op verschillende manieren worden uitgelegd: als alternatief (een andere manier), of als minder (lagere eisen) of juist meer (hogere eisen). Wijziging naar “aanvullende eisen” is in dat opzicht een verduidelijking omdat het alternatieven of lagere eisen uitsluit.

Echter in de context van het gehele artikel 3.5a t/m 3.5f wekt de wijziging naar “aanvullende eisen” de indruk dat er **altijd** apparatuur conform categorie 1, 2 of 3 moet worden toegepast omdat voldaan moet worden aan artikel 3.5e (dus altijd ATEX apparatuur toepassen van categorie 1, 2 of 3) en er uitsluitend “aanvullende eisen” vanuit het explosieveiligheidsdocument gesteld kunnen worden. Dit heeft tot gevolg dat met de nieuwe tekst niet-ATEX apparatuur wordt uitgesloten. Dit laatste zou een forse beleidswijziging betekenen en een enorme impact hebben op de huidige bedrijfsvoering van de bedrijven die te maken hebben met explosieve atmosferen zoals bedoeld in paragraaf 2a van het besluit.

De tekst van de huidige NvT doet echter vermoeden dat het uitsluiten van het gebruik van niet-ATEX apparatuur (zoals bijvoorbeeld lasapparaten, boormachines, slijpmachines maar ook grotere machines zoals grasmaaiers en graafmachines; deze zijn per definitie niet explosie veilig te maken gezien de functionaliteit en het beoogde gebruik), in de gevarenzones niet de bedoeling is van deze voorgenomen wijziging: *“Indien er voor een categorie géén apparatuur of beveiligingsmiddelen beschikbaar is (of op een redelijke termijn beschikbaar gaat komen), mag afgeweken worden van de principes, bedoeld in artikel 3.5e, onderdeel e. Er dienen dan wel aanvullende maatregelen genomen te worden om te zorgen dat het explosiegevaar zoveel mogelijk wordt teruggedrongen.”*

Bovenstaande wordt echter geïllustreerd met een zeer verwarrend voorbeeld van een categorie 2 pomp die wordt gebruikt in een zone 0 omgeving. Juist deze situatie wordt met de voorgestelde wijziging geprobeerd uit te bannen, gezien de tekst in de NvT:

Met ‘andere eisen’ werd en wordt echter bedoeld dat er ‘aanvullende eisen’ gesteld kunnen worden. De formulering ‘andere eisen’ zou de indruk kunnen wekken dat het mogelijk is dat er minder eisen worden gesteld, een minder strenge gevarenzone wordt gekozen dan wel dat er apparatuur of beveiligingsmiddelen worden gebruikt uit een minder strenge categorie.

Met andere woorden: juist het gebruik van een categorie 2 pomp in zone 0 is verboden, omdat er diverse pompen op de markt zijn die wel degelijk een categorie 1 (inwendig) hebben.

Dit voorbeeld kan daarom beter worden vervangen door meer alledaagse voorbeelden van niet-ATEX apparatuur die ook niet in een ATEX-uitvoering op de markt zijn. Als basis voor deze tekst kan de volgende tekst uit de ATEX137 niet-bindende gids voor goede praktijken, artikel 3.5.1 – Keuze van arbeidsmiddelen, worden gebruikt:

“Hiervan kan worden afgeweken wanneer door geschikte organisatorische maatregelen voor de duur van het gebruik van het verplaatsbare arbeidsmiddel op een explosiegevaarlijke plaats een veilige werking kan worden gegarandeerd. Deze maatregelen dienen nader te worden omschreven in de werkvergunning en/of in het explosie veiligheidsdocument. Dergelijke arbeidsmiddelen mogen slechts door adequaat geschoold personeel worden gebruikt (89/655/EEG).”

Aanvullend bij deze tekst kunnen als voorbeelden van niet-ATEX apparaten lasapparatuur, grasmaaiers en graafmachines en dergelijke worden genoemd, die onder de randvoorwaarden zoals vastgelegd in de werkvergunning (conform artikel 3.5f) in gevarenczones kunnen worden gebruikt.

T. Pijpker

DEKRA Certification B.V.

Voorzitter normcommissie NEC31 – Elektrisch materieel in verband met explosiegevaar